

"ALLE BARN HAR RETT
TIL Å BLI HØRT I
ALT SOM HANDLER OM DEM."

- FNs BARNEKONVENSJON -

EN BROSJYRE OM

FAMILIERÅD

Innhold

5	Hva er et familieråd
7	Når kan familieråd brukes
9	Spørsmål til familierådet
11	Hvem deltar
13	Koordinator
15	Fagpersoner i familieråd
17	Prosesen før og under familierådet
19	Oppfølgende familieråd
21	Støtteperson og barnas lyttebamse
23	Vil du vite mer

"ALLE MÅ FÅ SI SIN MENING FØR EN
BESTEMMELSE BLIR TATT"

Hva er familieråd?

Familieråd er et møte hvor familien tar viktige beslutninger når noen mener at situasjonen til et barn er vanskelig. Dette kan være en god måte å finne løsninger på når et barn trenger hjelp. Familieråd er frivillig og familien selv eller offentlige ansatte kan ta initiativ til et familieråd. I denne brosjyren vil du få informasjon om hvordan et familieråd gjennomføres. Arbeidsmodellen brukes mest i barnevernet, men stadig oftere også i andre tjenester.

"HVA SKAL TIL FOR AT MINA KOMMER
SEG TIDSNOK PÅ SKOLEN?"

Når kan familieråd brukes?

Et familieråd kan brukes i mange ulike situasjoner og for barn i ulike aldersgrupper. I Norge har barnevernet lang erfaring med å arbeide på denne måten. Barn og familier som har deltatt i et familieråd anbefaler som regel andre å ha et familieråd.

Eksempler på når familieråd kan gjennomføres:

- I vanskelige situasjoner i hverdagen, for eksempel på fritiden eller på skolen
- Når barn bor på institusjon eller når de skal flytte ut fra institusjonen
- I akutte situasjoner der barnevernet må gripe inn på kort varsel
- For å få til bedre samværsordninger
- Når barn trenger fosterhjem

HVEM SKAL FØLGE MINA PÅ FOTBALLEN?

MINA SYNES DET ER VANSKELIG AT NAMMA OG PAPPA ER
UVENNER NÅR HUN SKAL FLYTTE MELLOM MOR OG FAR.
HVORDAN KAN DENNE SITUASJONEN BLI BEDRE FOR MINA?

ROB OG EWA KAN IKKE LENER BO HJEMME.
HVOR SKAL DE BO?

ROB ØNSKER Å FLYTTE UT AV FOSTERHJEMMET.
HVA SKAL VI GJØRE?

Spørsmål til familierådet

I god tid før familierådet samarbeider barnet, foreldre/foresatte sammen med den offentlige samarbeidspartneren om å lage spørsmål til familierådet. Noen ganger dukker det også opp nye spørsmål underveis i forberedelsen til familierådet. Det bør ikke være alt for mange spørsmål til familierådet. Ofte er fire, fem spørsmål nok. Det viktigste er at spørsmålene oppleves som viktige for barnet og de som er med på å lage dem.

Mamma

Mina

Pappa

Jorunn

Loer'n

Saksbehandler

Gunnar

Mona

Truls

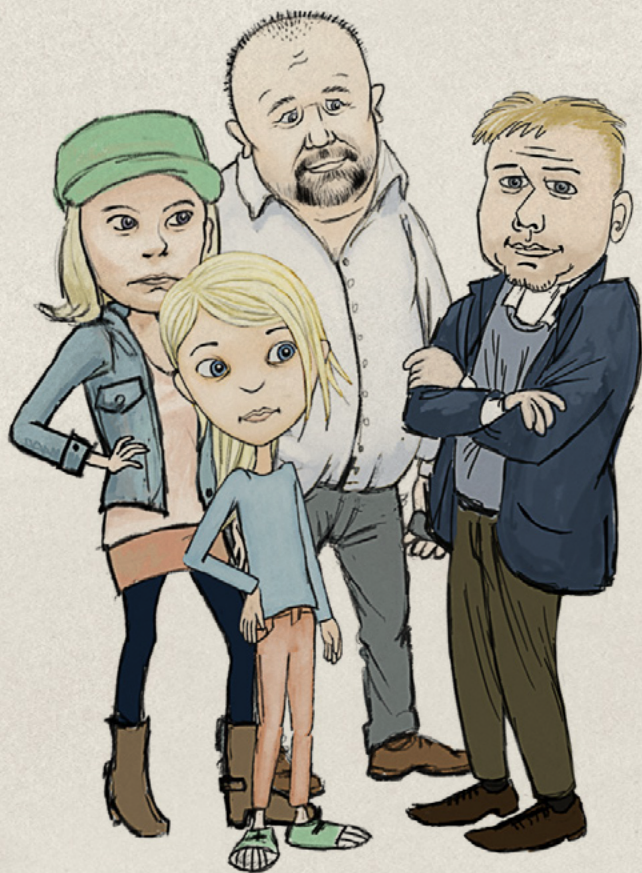
Helga

Hvem deltar?

Det er barnet som i samarbeid med foreldre eller foresatte bestemmer hvem som skal inviteres til familierådet. Det kan være familie, slekt, venner, naboer eller andre som er viktige. De fleste som blir spurt kommer dersom de har anledning. Hvis reiseavstand eller annet gjør det vanskelig å møte, kan man delta via telefon, e-post, Skype eller brev.

Disse deltar ofte:

- Barnet
- Foreldre/foresatte. Hvis de ikke ønsker å delta kan de samtykke til at et familieråd gjennomføres uten at de er til stede
- Familie, slekt, venner, naboer og andre som barnet eller foreldre/foresatte ønsker å invitere
- Koordinator som hjelper familien med å planlegge og gjennomføre familierådet
- Fagpersoner som barn, foreldre/foresatte og offentlig samarbeidspartner (for eksempel barnevernet) ønsker skal delta

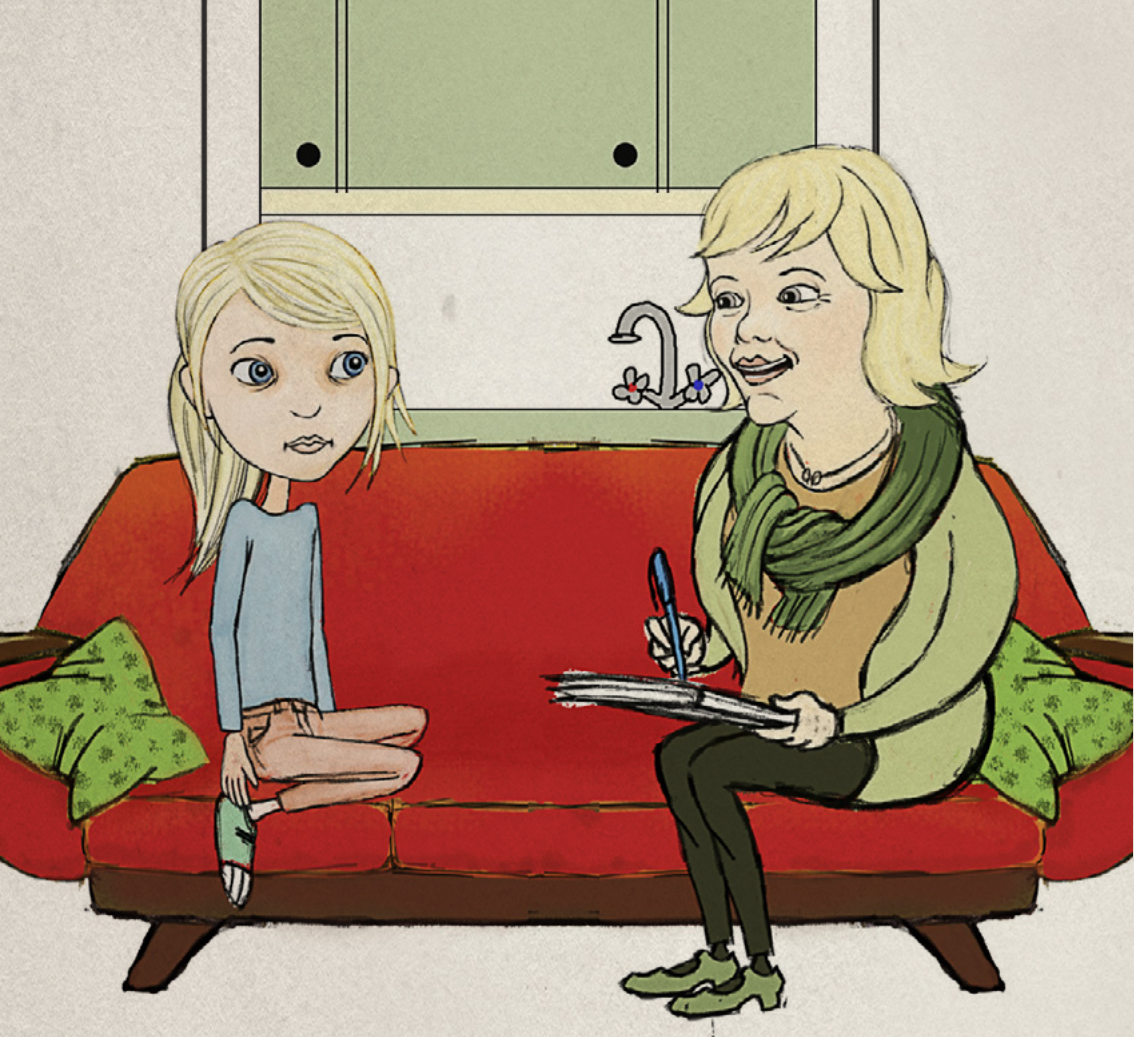
Koordinator

Koordinator skal hjelpe familien med å forberede og gjennomføre familierådet. Koordinator er uavhengig og har ikke kjennskap til familiens historie. Han eller hun skal ikke ta stilling til saken, men hjelpe familien med alt før og under familierådet.

De fleste koordinatorene har andre jobber til daglig. De har forskjellig bakgrunn og utdanning. Felles for dem er at de ønsker å arbeide med mennesker og familieråd.

Oppgavene til koordinator:

- Finne ut sammen med barn og foreldre hvem som skal delta
- Ta hånd om det praktiske ved gjennomføringen av familierådet
- Invitere og snakke med de som skal delta på møtet slik at de er forberedt
- Finne ut hvem som skal være barnets støtteperson, ordstyrer og sekretær
- Være møteleder på del 1 og 3 av familierådet
- Formidle familiens plan

Fagpersoner i familieråd

Fagpersoner som kjenner barnet og familien inviteres til å delta på den første delen av familierådet. Barn og foreldre er med på å bestemme hvem som skal delta. Eksempel på fagpersoner som ofte inviteres er ansatte i barnehage, skole, helsetjenesten, pedagogisk – psykologisk tjeneste, familievern, sosialtjenesten eller andre som kjenner barnet eller kan si noe om situasjonen barnet lever i.

Informasjon fra fagpersoner er viktig slik at familien kan lage en best mulig plan. Fagpersoner som deltar oppfordres til å ha et «ressursfokus», selv om det også finnes problemfylte områder. Innholdet i presentasjonen skal være kjent for foreldrene og barnet i forkant. Den informasjonen som fagpersonen gir, bør også finnes kortfattet og skriftlig slik at familien kan ha den til rådighet når de diskuterer alene.

"DET VAR JEG SOM EGENTLIG BESTEMTE AT VI SKULLE HA
FAMILIERÅD. VI FANT UT AT DET VAR BEST SÅ VI KUNNE
PRATE OM HVOR JEG SKULLE BO."

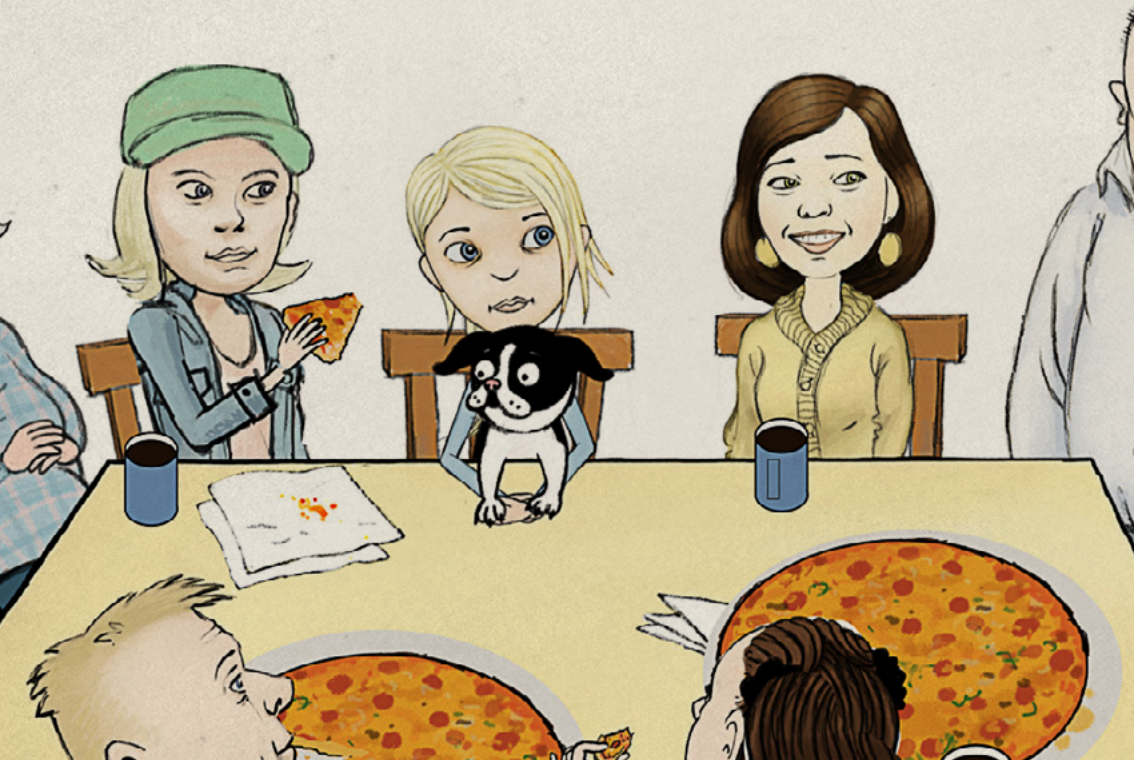
Proessen før og under familierådet

Det tar vanligvis fire til åtte uker fra det er bestemt at et familieråd skal holdes til møtet avvikles. I akutte situasjoner tar det kortere tid. Selve familierådet avholdes på et egnet sted.

Møtet er tredelt:

- **I første del av møtet** er alle deltakerne til stede. Familien får informasjon fra fagpersoner, slik at de har et godt grunnlag til å komme fram til gode løsningsforslag.
- **I andre del av møtet** snakker familien sammen uten at andre offentlige personer er til stede. I forberedelsen til familierådet har koordinator sammen med familien funnet ut hvem som skal være støtteperson for barnet, ordstyrer og sekretær.
- **I tredje del av møtet** presenterer familien sin plan. Dersom det gjelder en barnevernssak så skal barnevernet ta stilling til forslagene.

"DET VAR FINT Å SNAKKE MED FAMILIE
OG VENNER OM MEG SELV. MAN KAN FÅ
SAGT DET MAN HAR Å SI."

Oppfølgende familieråd

Etter familierådet skal planen settes ut i livet. Erfaringer viser at det ofte er behov for ett eller flere oppfølgende familieråd. Planen trenger å evalueres, det kan være behov for å endre på det som ikke har fungert så bra og gjøre mer av det som har fungert.

Familieråd er derfor ikke bare et møte, men en prosess for å samarbeide videre. Tidspunktet for oppfølgende familieråd avtales vanligvis på familierådsmøtet. Det bør ikke gå for lang tid mellom møtene.

HEI PÅ DEG!

Støtteperson og barnas lyttebamse

I Norge er det stor enighet om at barn skal bli hørt og selv delta når det skal tas bestemmelser om noe som gjelder deres liv. Dette er bestemt i mange lovverk, blant annet barnevernloven, barnehageloven, opplæringsloven, barneloven og pasientrettighetsloven.

Barn er klar over at de ikke alltid kan få viljen sin, men det er viktig både å få informasjon og si sin mening. Barn som deltar i familieråd velger seg en støtteperson. Det er vanligvis en fra familien. Når det er vanskelig å si sin mening, så kan barnets støtteperson hjelpe barnet.

Noen barn kan trenge litt oppmuntring og kan ha lyst til å ta med seg en lyttebamse til familierådet. Lyttebamser i familieråd har veldig spesielle ører som er ekstra lydhøre for barnas tanker og spørsmål. Lyttebamsen er barnets venn, støtte og medhjelper både i forkant og underveis i familierådet. Lyttebamsen kan også være god å holde rundt når verden er litt utrygg.

Vil du vite mer?

De fleste norske kommuner har kunnskap om familieråd og arbeidsmåten har blitt mer og mer vanlig å benytte også utenfor barnevernet.

Det er laget to kortfilmer om familieråd. Disse filmene forteller hvordan et familieråd gjennomføres og er lest inn på mange språk. Filmene kan du se her: www.bufetat.no/barnevern/familieraad

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet